

Determining the Effect of the Dimensions of Perfectionism and Fear of Failure on Performance with Mobile Phone Addiction Scores of High School Students in Public Model Schools

Bagheri Asl S¹, Ebrahimi H², *Ayadi N³, Kasirloo Y⁴

Author Address

1. MA in Counseling and Guidance, Counseling Department, Islamic Azad University of Khomineh, Arak, Iran;

2. MA in School Counseling, Counseling Department, University of Mohaghegh Ardabili, Ardabil, Iran;

3. PhD Student in Counseling, Counseling Department, University of Isfahan, Isfahan, Iran;

4. PhD in Psychology, Counseling Department, Payame Noor University, Tehran, Iran.

*Corresponding author's email: ayadinader232@gmail.com

Received: 2021 August 28; Accepted: 2021 October 11

Abstract

Background & Objectives: Mobile phone is among the modern communication technologies, i.e., a key element of individuals' daily lives. However, despite its numerous benefits to humans, its sometimes-harmful use can present devastating effects. A negative consequence of excessive mobile phone use is Mobile Phone Addiction (MPA). MPA is a kind of addictive behavior; the lack of control in using this technology by students can harm various aspects of their personal and educational lives. There exists a large number of smartphone users globally. These devices provide influence and popularity among students due to their diverse attractiveness. Thus, it is necessary to study and manage the use of mobile phones among students to prevent its negative consequences. Therefore, the present study aimed to determine the effects of the dimensions of perfectionism and fear of failure on performance with MPA scores of high school students in public model schools.

Methods: This was a cross-sectional and correlational-descriptive study. The statistical population of this study included all public model students of the second period of high school in Meshginshahr City, Iran, in 2019. Of them, 200 subjects were selected as a sample by the random cluster sampling method. Accordingly, after obtaining the necessary permissions and identifying the target schools, the researchers considered two schools (one boys' school & one girls' school). Next, one grade was selected from each school. Finally, among the students of each level of education, given the estimated sample size, the required students were randomly selected. To collect the required data, the Perfectionism Questionnaire (Terry-Short et al, 1995), the Performance Failure Appraisal Inventory (Conroy et al., 2002), and the Mobile Phone Addiction Questionnaire (Savari, 2014) were used. The inclusion criteria of the study were students of public model schools, mobile phone access, and providing consent to participate in research. The exclusion criteria of the study included withdrawing from the study, students without a mobile phone, and dropping out or being expelled from school during the study. To analyze the obtained data, descriptive statistics (mean & standard deviation), and inferential statistics, including Pearson correlation coefficient and multiple linear regression analysis were performed in SPSS version 21 software at the significance level of 0.05.

Results: The current study findings indicated that positive perfectionism had a negative and significant relationship with MPA ($p=0.007$, $r=-0.191$). However, the relationship between negative perfectionism and MPA was not significant ($p=0.688$, $r=0.029$). Furthermore, there was a significant positive correlation between fear of failure and MPA ($p=0.011$, $r=0.180$). Besides, the results of regression analysis revealed that only fear of failure ($\beta=0.203$; $p=0.004$) and positive perfectionism ($\beta=-0.212$, $p=0.002$) could predict the score of MPA.

Conclusion: Based on the collected findings, fear of failure in performance can increase the perceived pressure of students in public model schools; accordingly, it predisposes them to addictive behaviors, like MPA. Moreover, adopting rational perfectionist criteria, i.e., appropriate to students' abilities can reduce the odds of their tendency to avoid addictive behaviors by reducing their stress and tension.

Keywords: Perfectionism, Fear of failure, Performance, Mobile phone addiction, Students.

تعیین اندازه اثر ابعاد کمال‌گرایی و ترس از شکست در عملکرد با نمره اعتیاد به تلفن همراه دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه مدارس نمونه دولتی

صغری باقری اصل^۱، هادی ابراهیمی^۲، *نادر اعیادی^۳، یدالله کثیرلو^۴

توضیحات نویسندگان

۱. کارشناس ارشد مشاوره و راهنمایی، گروه مشاوره، دانشگاه آزاد اسلامی واحد خمین، خمین، ایران؛

۲. کارشناس ارشد مشاوره مدرسه، گروه مشاوره، دانشگاه محقق اردبیلی، اردبیل، ایران؛

۳. دانشجوی دکتری مشاوره، گروه مشاوره، دانشگاه اصفهان، اصفهان، ایران؛

۴. دکتری روان‌شناسی، گروه روان‌شناسی، دانشگاه پیام‌نور، تهران، ایران.

*رایانامه نویسنده مسئول: ayadinader232@gmail.com

تاریخ دریافت: ۶ شهریور ۱۴۰۰؛ تاریخ پذیرش: ۱۹ مهر ۱۴۰۰

چکیده

زمینه و هدف: اعتیاد به تلفن همراه نوعی رفتار اعتیادی است که شناسایی نشدن متغیرهای تأثیرگذار بر بروز این پدیده می‌تواند صدمات جبران‌ناپذیری را بر جوانب مختلف زندگی شخصی و تحصیلی دانش‌آموزان وارد کند؛ از این رو، هدف تحقیق حاضر تعیین اندازه اثر ابعاد کمال‌گرایی و ترس از شکست در عملکرد با نمره اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه مدارس نمونه دولتی بود.

روش‌بررسی: پژوهش حاضر توصیفی از نوع مقطعی و همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را تمامی دانش‌آموزان نمونه دولتی دوره دوم متوسطه شهرستان مشگین‌شهر در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند. از بین آن‌ها دویست نفر به شیوه نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای تصادفی به‌عنوان نمونه انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه کمال‌گرایی (تری-شرت و همکاران، ۱۹۹۵)، پرسشنامه ارزیابی ترس از شکست در عملکرد (کانزوی و همکاران، ۲۰۰۲) و پرسشنامه اعتیاد به تلفن همراه (سواری، ۱۳۹۳) به‌کار رفت. تحلیل داده‌ها با استفاده از ضریب همبستگی پیرسون و رگرسیون خطی چندگانه در سطح معناداری ($\alpha=0/05$) صورت گرفت که برای این منظور از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ استفاده شد.

یافته‌ها: نتایج نشان داد، کمال‌گرایی مثبت با اعتیاد به تلفن همراه رابطه منفی و معناداری داشت ($r=-0/191$ ، $p=0/007$)؛ درحالی‌که رابطه کمال‌گرایی منفی با اعتیاد به تلفن همراه معنادار نبود ($r=0/029$ ، $p=0/688$)؛ علاوه‌براین، بین ترس از شکست در عملکرد با اعتیاد به تلفن همراه همبستگی مثبت و معناداری به‌دست آمد ($r=0/180$ ، $p=0/011$). همچنین نتایج تحلیل رگرسیون مشخص کرد، تنها ترس از شکست در عملکرد ($\beta=0/203$ ، $p=0/004$) و کمال‌گرایی مثبت ($\beta=0/002$ ، $p=0/212$) توانایی پیش‌بینی اعتیاد به تلفن همراه را داشتند.

نتیجه‌گیری: باتوجه به نتایج تحقیق، می‌توان نتیجه گفت ترس از شکست در عملکرد می‌تواند با افزایش میزان فشار ادراک‌شده دانش‌آموزان مدارس نمونه دولتی آن‌ها را مستعد رفتارهای اعتیادی همچون اعتیاد به تلفن همراه کند. ازطرفی، اتخاذ معیارهای کمال‌گرایانه منطقی و متناسب با توانایی دانش‌آموزان می‌تواند با کاهش استرس و تنش آن‌ها، احتمال گرایش آنان را به رفتارهای اعتیادی اجتنابی تعدیل کند.

کلیدواژه‌ها: کمال‌گرایی، ترس از شکست در عملکرد، اعتیاد به تلفن همراه، دانش‌آموزان.

تلفن همراه^۱ از جمله تکنولوژی‌های مدرن ارتباطی به‌شمار می‌رود که به عنصری کلیدی در زندگی روزمره مردم تبدیل شده است و به دلایلی مانند راحتی استفاده و تسهیلات آن، اکثریت افراد در سرتاسر جهان از آن استفاده می‌کنند؛ بااین‌حال، باوجود مزایای زیادی که برای افراد دارد، گاهی استفاده آسیب‌زا از آن می‌تواند اثرات مخربی نیز به‌همراه داشته باشد (۱). از پیامدهای منفی استفاده افراطی از تلفن همراه، اعتیاد به تلفن همراه^۲ است که در پنجمین طبقه‌بندی بین‌المللی اختلالات روانی (DSM-V) به‌عنوان یکی از انواع اختلالات مرتبط با تکنولوژی معرفی شده است (۲). امروزه با پیدایش تلفن‌های هوشمند، تلفن همراه به یکی از منابع اصلی رفتارهای اعتیادی^۳ تبدیل شده است؛ به‌طوری‌که افراد دچار وابستگی به تلفن همراه یا استفاده بیش‌ازحد از آن علائمی را نشان می‌دهند که بسیاری از آن‌ها با علائم رفتارهای اعتیادی همچون اختلال سوءمصرف مواد اشتراک دارد؛ این علائم عبارت است از: چک‌کردن دائمی تلفن بدون هیچ دلیلی؛ داشتن احساس اضطراب یا بی‌قراری در نبود تلفن؛ بیدارشدن از خواب در نیمه‌شب برای بررسی به‌روزرسانی‌ها و تماس‌های تلفن همراه؛ تأخیر در عملکرد حرفه‌ای در نتیجه مشغولیت و حواس‌پرتی با تلفن همراه (۳،۴). استفاده از تلفن همراه مشکلی مزمن و پیچیده در جامعه مدرن است. در این میان، نتایج مطالعات موجود حاکی از آن است که گروه جوان‌تر در مقایسه با گروه بزرگسال به‌راحتی درگیر استفاده افراطی از تلفن همراه می‌شود (۵)؛ به‌طوری‌که طبق برآوردهای صورت‌گرفته، مشخص شد اعتیاد به تلفن‌های هوشمند در بین دانش‌آموزان سیری صعودی دارد و هر ساله به‌تدریج در حال افزایش است (۶). نتایج پژوهش‌ها نشان می‌دهد، استفاده بیش‌ازحد از تلفن همراه می‌تواند صدمات جبران‌ناپذیری بر سلامت جسمانی، روان‌شناختی و کارکردهای هیجانی و شناختی^۴ استفاده‌کنندگان افراطی از آن وارد کند (۷،۸).

از رفتارهای اعتیادی به‌عنوان نوعی راهبرد مقابله‌ای اجتنابی^۵ به‌منظور کاهش استرس‌های ادراک‌شده^۶ نام برده می‌شود (۹)؛ ازاین‌رو در زمینه بررسی اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان بهتر است به شناسایی متغیرهایی پرداخته شود که مسبب بروز استرس در آن‌ها هستند. در این زمینه با مرور ادبیات پژوهشی موجود مشخص شد که یکی از عوامل اصلی دخیل در شدت استرس ادراک‌شده در دانش‌آموزان مدارس نمونه‌دولتی و تیزهوشان، کمال‌گرایی^۷ است (۱۰). کمال‌گرایی، ویژگی شخصیتی چندبعدی است که با تمایل شدید به اتخاذ استانداردهای سطح عالی در زمینه عملکرد خود و انتقاد شدید از عملکرد شخصی همراه است (۱۱). دانش‌آموزان تیزهوش معمولاً تحت تأثیر عوامل خانوادگی یا محیطی استانداردهای شخصی بهتری را برای خود تعیین می‌کنند که ممکن است با ایجاد کمال‌گرایی به‌تدریج موجب نارضایتی، اضطراب، بهداشت روانی ضعیف و مشکلات اجتماعی در آن‌ها شود

(۱۲). کمال‌گرایی منبع ثابتی از استرس است که غالباً فرد را با احساس شکست روبه‌رو می‌کند؛ چنین موقعیت‌های استرس‌زایی سبب بروز انواع واکنش‌های هیجانی همچون رفتارهای اعتیادی می‌شوند (۱۳)؛ بنابراین یکی از عواملی که با کمال‌گرایی ارتباط دارد و می‌تواند سبب تسریع‌گرایی به رفتارهای اعتیادی شود، ترس از شکست است (۱۴). ترس از شکست^۸، ترسی روان‌شناختی است که از نبود تعادل بین خواسته‌های موقعیتی یا محیطی و منابع شخصی ادراک‌شده سرچشمه می‌گیرد و در آن میزان توانایی فرد در انجام عملکردش ارزیابی می‌شود؛ به‌طوری‌که این ترس می‌تواند به پیش‌بینی تجارب هیجانی منفی، احساس ناپسندگی و حقارت منجر شود (۱۵). افرادی که ترس از شکست زیادی دارند، راهبردهایی همچون خودناتوان‌سازی^۹، تعلل‌ورزی^{۱۰} در انجام وظایف محول‌شده، بدبینی و عملکرد اجتنابی را اتخاذ می‌کنند که دارای تأثیر منفی بر عملکرد تحصیلی‌شان است؛ همچنین منجر به افت بهزیستی روانی، کاهش رضایت و لذت از موفقیت در تحصیل، اضطراب زیاد و کاهش رفتارهای بین‌فردی آن‌ها می‌شود (۱۶،۱۷). دانش‌آموزان گاهی اوقات احساس ترس از موفق‌نشدن در کارهای آموزشی یا امتحانات مهم دارند که ممکن است بر خودپنداره^{۱۱} آن‌ها تأثیر بگذارد و آنان را به استفاده از برخی استراتژی‌های خودناتوان‌ساز تحصیلی سوق دهد (۱۲)؛ به‌طوری‌که پژوهش داوی و همکاران نشان داده است، انواع مختلف ترس با راهبردهای مقابله‌ای اجتنابی ارتباط دارد (۱۸).

باتوجه به آمار زیاد کاربران گوشی‌های هوشمند در سرتاسر جهان و نفوذ و محبوبیت این تلفن‌ها در میان دانش‌آموزان به‌دلیل جذابیت‌های متنوع آن (۵)، بررسی و مدیریت میزان استفاده از تلفن همراه در میان دانش‌آموزان برای جلوگیری از تبعات و پیامدهای منفی آن ضروری به‌نظر می‌رسد؛ مرور پیشینه پژوهشی موجود نشان داد، کمال‌گرایی و ترس از شکست در عملکرد ازجمله متغیرهای مؤثر بر رفتارهای اعتیادی گزارش شده است (۱۳،۱۸)؛ بااین‌حال کمتر پژوهشی به بررسی رابطه این متغیرها با اعتیاد به تلفن همراه در میان دانش‌آموزان پرداخته است؛ بنابراین با در نظر گرفتن خلأ پژوهشی موجود، هدف از تحقیق حاضر تعیین اندازه اثر ابعاد کمال‌گرایی و ترس از شکست در عملکرد با نمره اعتیاد به تلفن همراه دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه مدارس نمونه‌دولتی بود.

۲ روش بررسی

پژوهش حاضر توصیفی از نوع مقطعی و همبستگی بود. جامعه آماری پژوهش را تمام دانش‌آموزان مدارس نمونه‌دولتی شهرستان مشکین‌شهر در سال ۱۳۹۸ تشکیل دادند. از بین آن‌ها با استفاده از روش نمونه‌گیری خوشه‌ای چندمرحله‌ای تصادفی، دویست نفر (صد دختر و صد پسر) به‌عنوان نمونه تحقیق حاضر انتخاب شدند. به این صورت که محققان بعد از اخذ مجوزهای لازم و مشخص کردن مدارس هدف، از میان

7. Perfectionism

8. Fear of failure

9. Self-empowerment

10. Procrastination

11. Self-concept

1. Mobile phone

2. Mobile phone addiction

3. Addictive behaviors

4. Emotional and cognitive functions

5. Avoidance coping strategy

6. Perceived stresses

مدارس نمونه دولتی دوره دوم متوسطه شهرستان مشکین شهر دو مدرسه (یک مدرسه پسرانه و یک مدرسه دخترانه) را در نظر گرفتند. در گام بعدی از هر مدرسه یک پایه تحصیلی انتخاب شد. در نهایت از بین دانش آموزان هر پایه تحصیلی با در نظر گرفتن حجم نمونه برآورده شده، دانش آموزان به صورت تصادفی انتخاب شدند. به منظور برآورد حجم نمونه لازم برای تحقیق حاضر، روش تاباچیک و فیدل به کار رفت. در این روش اعتقاد بر آن است که اگر محقق درصدد بررسی تأثیر چند متغیر مستقل بر یک متغیر وابسته به روش تحلیل رگرسیون خطی باشد، می تواند از رابطه $n \geq 104 + k$ استفاده کند که K تعداد متغیرهای مستقل است (۱۹)؛ بنابراین با استفاده از این روش و از آنجا که تعداد متغیرهای پیش بین تحقیق حاضر دو متغیر بود، تعداد شرکت کنندگان لازم برای این پژوهش ۱۰۶ نفر برآورد شد. با توجه به نداشتن دسترسی مستقیم به شرکت کنندگان در پژوهش و با در نظر گرفتن احتمال ریزش آن ها در جریان پژوهش و وجود پرسشنامه های مخدوش و ناقص پر شده، دویست نفر به عنوان حجم نمونه پژوهشی لازم برای این پژوهش در نظر گرفته شدند. با توجه به اینکه تعداد گویه های پرسشنامه ها بیشتر بود و اکثر شرکت کنندگان در پژوهش حاضر در دامنه سنی نوجوانی قرار داشتند، یکی از دلایل تعیین حجم نمونه مذکور برای این پژوهش، در نظر گرفتن احتمال خستگی شرکت کنندگان و در نتیجه افزایش احتمال افت بیشتر شرکت کنندگان در پژوهش بود. معیارهای ورود دانش آموزان به پژوهش حاضر عبارت بود از: دانش آموز مدرسه نمونه دولتی؛ دسترسی داشتن به تلفن همراه؛ رضایت آگاهانه برای شرکت در پژوهش. معیارهای خروج دانش آموزان از پژوهش نیز شامل انصراف از ادامه همکاری در پژوهش، دانش آموزان فاقد تلفن همراه و ترک تحصیل یا اخراج از مدرسه در طول انجام پژوهش بود. اطمینان دهی درباره محرمانه ماندن اطلاعات و آماده کردن شرکت کنندگان از لحاظ روانی برای شرکت در پژوهش از نکات اخلاقی رعایت شده این پژوهش بود.

برای جمع آوری داده های تحقیق حاضر از ابزارهای زیر استفاده شد. - پرسشنامه کمال گرایی^۱: تری- شرت و همکاران برای اندازه گیری کمال گرایی مثبت و منفی در سال ۱۹۹۵ ابزاری را تهیه کردند (۲۰). این پرسشنامه مشتمل بر چهل گویه است: بیست گویه (۲، ۳، ۹، ۶، ۱۴، ۱۶، ۱۸، ۱۹، ۲۱، ۲۳، ۲۴، ۲۵، ۲۸، ۲۹، ۳۰، ۳۲، ۳۴، ۳۵، ۳۷، ۴۰) آن کمال گرایی مثبت و بیست گویه دیگر (۱، ۴، ۵، ۷، ۸، ۱۰، ۱۱، ۱۲، ۱۳، ۱۵، ۱۷، ۲۰، ۲۲، ۲۶، ۲۷، ۳۱، ۳۳، ۳۶، ۳۸، ۳۹) کمال گرایی منفی را می سنجد؛ همچنین براساس طیف پنج درجه ای لیکرت از کاملاً موافقم (۵) تا کاملاً مخالفم (۱) پاسخ داده می شود. دامنه نمرات هر خرده مقیاس بین ۲۰ تا ۱۰۰ به دست می آید. نمره بیشتر در هر خرده مقیاس بیانگر کمال گرایی زیاد در آن خرده مقیاس است (۲۰). تری- شرت و همکاران در بررسی روایی این ابزار با استفاده از تحلیل عاملی با تأیید دو عامل کمال گرایی مثبت و منفی نشان دادند که این پرسشنامه از روایی سازه مطلوبی برخوردار

است (۲۰). در ایران وطن خواه و سمائی پایایی پرسشنامه را در ابعاد کمال گرایی مثبت و کمال گرایی منفی با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ به ترتیب ۰/۹۰ و ۰/۸۹ گزارش کردند. همچنین، روایی پرسشنامه با استفاده از محاسبه ضریب همبستگی بین زیرمقیاس های این آزمون با زیرمقیاس های پرسشنامه سلامت عمومی گلدبرگ^۲ (۱۹۷۲) و مقیاس عزت نفس کوپراسمیت^۳ (۱۹۶۷) و با روش تحلیل مؤلفه های اصلی تأیید شد (۲۱).

- پرسشنامه ارزیابی ترس از شکست در عملکرد^۴: پرسشنامه ارزیابی ترس از شکست در عملکرد توسط کانروی و همکاران در سال ۲۰۰۲ برای تعیین ترس از شکست در افراد در ۴۱ گویه ساخته شد (۲۲). این پرسشنامه دارای پنج زیرمقیاس ترس از تجربه شرم و خجالت (۴، ۱۱، ۲۲، ۳۰، ۳۴، ۳۸، ۴۰، ۴۱)، ترس از کاهش عزت نفس خود (۱، ۲، ۶، ۷، ۹، ۱۲، ۱۶، ۱۷، ۲۱، ۲۶، ۲۷، ۳۱، ۳۵)، ترس از داشتن آینده نامعلوم (۳، ۸، ۱۳، ۱۴، ۱۸، ۲۳، ۳۷)، ترس از دست دادن تأثیر اجتماعی (۱۹، ۲۰، ۲۴، ۲۸، ۳۲، ۳۶، ۳۹) و ترس از ناراحت شدن افراد مهم (۵، ۱۰، ۱۵، ۲۵، ۲۹، ۳۳) است؛ همچنین به صورت طیف لیکرت پنج درجه ای از کاملاً موافقم (۵) تا کاملاً مخالفم (۱) نمره گذاری می شود (۲۲). روایی و پایایی پرسشنامه توسط کانروی و همکاران تأیید شد؛ به طوری که پایایی زیرمقیاس های این ابزار را به روش آلفای کرونباخ به ترتیب ترس از تجربه شرم و خجالت (۰/۷۹)، ترس از کاهش عزت نفس خود (۰/۷۲)، ترس از داشتن آینده نامعلوم (۰/۸۱)، ترس از دست دادن تأثیر اجتماعی (۰/۷۶) و ترس از ناراحت شدن افراد مهم (۰/۷۲) به دست آوردند (۲۲). روایی و پایایی این ابزار در ایران توسط عبدلی و همکاران بررسی شد و روایی سازه آن با استفاده از تحلیل عاملی به تأیید رسید؛ همچنین پایایی آن با استفاده از ضریب آلفای کرونباخ برای ترس از تجربه شرم و خجالت (۰/۶۲)، ترس از کاهش عزت نفس خود (۰/۶۸)، ترس از داشتن آینده نامعلوم (۰/۵۲)، ترس از دست دادن تأثیر اجتماعی (۰/۵۵) و ترس از ناراحت شدن افراد مهم (۰/۸۱) به دست آمد (۲۳).

- پرسشنامه اعتیاد به تلفن همراه^۵: پرسشنامه اعتیاد به تلفن همراه توسط سواری در سال ۱۳۹۳ ساخته شد (۲۴). این پرسشنامه شامل سیزده گویه با سه خرده مقیاس خلاقیت زدایی (۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶، ۷)، میل گرایی (۸، ۹، ۱۰) و احساس تنهایی (۱۱، ۱۲، ۱۳) است. نمره گذاری پرسشنامه با استفاده از طیف لیکرت پنج درجه ای از هرگز (۱) تا اکثر اوقات (۵) صورت می گیرد (۲۴). پایایی این ابزار توسط سواری برای کل مقیاس ۰/۸۷ و برای هریک از خرده مقیاس های خلاقیت زدایی، میل گرایی و احساس تنهایی به ترتیب ۰/۷۸، ۰/۷۶ و ۰/۸۴ گزارش شد. همچنین روایی ابزار با استفاده از تحلیل عاملی تأییدی، به تأیید رسید (۲۴).

برای تحلیل داده های تحقیق حاضر از آماره های توصیفی (میانگین و انحراف معیار)، آزمون کولموگوروف اسمیرنوف (به منظور سنجش

4. Performance Failure Appraisal Inventory

5. Mobile Phone Addiction Questionnaire

1. Perfectionism Questionnaire

2. Goldberg's General Health Questionnaire

3. Cooper Smith's Self-Steem Scale

پیش‌فرض نرمال بودن توزیع داده‌ها)، ضریب همبستگی پیرسون، آماره‌های تلرانس و VIF (برای سنجش پیش‌فرض هم‌خطی) و تحلیل رگرسیون خطی استفاده شد. همه این آزمون‌ها در سطح معناداری $(\alpha=0/05)$ با استفاده از نرم‌افزار SPSS نسخه ۲۱ تحلیل شدند.

۳ یافته‌ها

یافته‌های دموگرافیک مربوط به شرکت‌کنندگان در پژوهش حاضر نشان

داد، صد نفر (۵۰ درصد) از اعضای شرکت‌کننده در تحقیق دانش‌آموز پسر و صد نفر (۵۰ درصد) دانش‌آموز دختر بودند. همچنین، پایه تحصیلی ۶۵ نفر (۳۲/۵ درصد) دهم، ۹۹ نفر (۴۹/۵ درصد) یازدهم و ۳۶ نفر (۱۸ درصد) دوازدهم بود؛ علاوه‌براین، از نظر متغیر سن ۳۶ نفر (۱۸ درصد) پانزده‌ساله، ۶۷ نفر (۳۳/۵ درصد) شانزده‌ساله، ۸۰ نفر (۴۰ درصد) هفده‌ساله و ۱۷ نفر (۸/۵ درصد) هجده‌ساله بودند.

جدول ۱. میانگین و انحراف معیار متغیرهای پژوهش

متغیر	میانگین	انحراف معیار	کولموگوروف اسمیرنوف (مقدار احتمال)
ترس از شکست در عملکرد	۱۱۶/۸۹	۲۲/۲۲	۰/۵۰۵
کمال‌گرایی مثبت	۷۹/۱۷	۱۲/۵۷	۰/۳۱۳
کمال‌گرایی منفی	۶۳/۱۱	۱۰/۴۳	۰/۷۹۳
نمره اعتیاد به تلفن همراه	۳۰/۱۷	۱۱/۱۹	۰/۲۰۳

یافته‌های مندرج در جدول ۱ نشان‌دهنده میانگین و انحراف معیار ترس از شکست در عملکرد، کمال‌گرایی مثبت، کمال‌گرایی منفی و نمره اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان شرکت‌کننده در پژوهش است. همچنین باتوجه به مقدار احتمال مربوط به آزمون کولموگوروف اسمیرنوف $(p>0/05)$ ، می‌توان گفت که متغیرها از نظر توزیع طبیعی بودند.

یافته‌های مربوط به ضریب همبستگی بین کمال‌گرایی و ترس از شکست در عملکرد با نمره اعتیاد به تلفن همراه مشخص کرد، بین ترس از شکست در عملکرد با نمره اعتیاد به تلفن همراه همبستگی مثبت و معناداری وجود داشت $(p=0/011, r=0/180)$. همچنین این یافته‌ها

نشان داد، بین کمال‌گرایی مثبت با نمره اعتیاد به تلفن همراه رابطه منفی و معناداری مشاهده شد $(p=0/007, r=-0/191)$. این در حالی است که بین کمال‌گرایی منفی با نمره اعتیاد به تلفن همراه رابطه معناداری وجود نداشت $(p=0/688, r=0/029)$.

قبل از انجام تحلیل رگرسیون خطی به بررسی پیش‌فرض‌های آن پرداخته شد که نتایج مربوط به آن در جدول ۳ ارائه شده است. در بررسی پیش‌فرض هم‌خطی متغیرهای مستقل از آزمون VIF استفاده شد که نتایج حاصل از این آزمون بیانگر نبود هم‌خطی بین متغیرهای مستقل بود.

جدول ۲. نتایج تحلیل رگرسیون برای پیش‌بینی نمره اعتیاد به تلفن همراه براساس متغیرهای پیش‌بین

متغیرهای پیش‌بین	ضریب غیراستاندارد	خطای معیار	ضریب استاندارد	T	مقدار احتمال	تلرانس	VIF
مقدار ثابت	۳۳/۲۰۰	۶/۰۳۳		۵/۵۰۳	$<0/001$		
ترس از شکست در عملکرد	۰/۱۰۲	۰/۰۳۵	۰/۲۰۳	۲/۹۴۸	۰/۰۰۴	۰/۹۸۹	۱/۰۱۱
کمال‌گرایی مثبت	-۰/۱۸۹	۰/۰۶۱	-۰/۲۱۲	-۳/۰۸۵	۰/۰۰۲	۰/۹۸۹	۱/۰۱۱
ADJ.R ² =۰/۰۶۸ R ² =۰/۰۷۷ R=۰/۲۷۸ F=۸/۲۳۲ $<0/001$							

نتایج به‌دست‌آمده از نتایج تحلیل رگرسیون خطی برای پیش‌بینی نمره اعتیاد به تلفن همراه براساس ترس از شکست در عملکرد و کمال‌گرایی مثبت در جدول ۲ آورده شده است. نتایج ضریب تعیین تعدیل‌شده نشان داد که ترس از شکست در عملکرد و کمال‌گرایی مثبت توان تبیین تنها ۷ درصد از تغییرات نمره اعتیاد به تلفن همراه را دارند.

۴ بحث

هدف پژوهش حاضر تعیین اندازه اثر ابعاد کمال‌گرایی و ترس از شکست در عملکرد با نمره اعتیاد به تلفن همراه دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه مدارس نمونه‌دولتی بود. نتایج حاصل از تجزیه و تحلیل داده‌های تحقیق حاضر نشان داد، از بین ابعاد کمال‌گرایی، کمال‌گرایی

مثبت با نمره اعتیاد به تلفن همراه رابطه منفی و معناداری داشت. نتیجه پژوهش حاضر با یافته‌های مطالعه بهرام‌نژاد و همکاران همسوست. پژوهش آن‌ها مشخص کرد، کمال‌گرایی مثبت و منفی عاملی مهم در پیش‌بینی راهبردهای مقابله‌ای در افراد مصرف‌کننده مواد مخدر است (۱۳). همچنین نتیجه حاصل از این پژوهش درخصوص رابطه منفی و معنادار کمال‌گرایی مثبت با اعتیاد به تلفن همراه با یافته مطالعه هیوگز همسوست. او در تحقیقی دریافت، کمال‌گرایی مثبت با تعدیل نگرانی‌ها و اضطراب افراد، احتمال بروز رفتارهای اعتیادی را از سوی آن‌ها کاهش می‌دهد (۲۵).

کمال‌گرایی مثبت با استانداردهای شخصی سطح عالی اما در دسترس، گرایش به نظم و سازماندهی در امور، احساس رضایت‌مندی از

عملکرد خود، جست‌وجو برای تعالی در امور و انگیزش برای رسیدن به پاداش‌های مثبت، مشخص می‌شود (۲۶)؛ از این‌رو در تبیین یافته پژوهش حاضر می‌توان گفت، دانش‌آموزانی که از کمال‌گرایی مثبتی برخوردار هستند، از طریق اتخاذ اهداف منطقی و در دسترس و همچنین به دنبال داشتن انتظارات معقول از عملکرد و نتایج کارهای خویش، حتی در صورت کسب نتایج گاهی متوسط و ضعیف در زمینه وظایف تحصیلی، کمتر دچار تنش و استرس می‌شوند؛ در نتیجه با کاهش سطح استرس ادراک شده، احتمال گرایش آن‌ها به رفتارهای اجتنابی کاهش می‌یابد (۱۳). در این خصوص می‌توان به نظریه یادگیری اجتماعی راتر^۱ اشاره کرد. او معتقد است در صورتی که والدین معیارهای سخت‌گیرانه‌ای برای موفقیت فرزندان خود اتخاذ کنند، با افزایش احتمال شکست فرزندان در این تکالیف و در نتیجه با افزایش میزان تنش و استرس آن‌ها، سبب گرایش فرزندان به سمت استفاده از راهبردهای اجتنابی همچون رفتارهای اعتیادی می‌شوند (۲۷)؛

بنابراین واضح است که با کاهش سطح انتظارات نامعقول والدین و به دنبال آن تعدیل انتظارات نامعقول خود دانش‌آموزان از عملکرد خویش، میزان تنش و استرس ادراک شده آن‌ها کاهش می‌یابد و باعث می‌شود این دانش‌آموزان فشار کمتری برای استفاده از راهبردهای اجتنابی در مقابله با استرس ادراک شده‌شان حس کنند؛ به‌طوری‌که نتایج مطالعات موجود نیز مؤید این مهم است که کمال‌گرایی مثبت به فرد کمک می‌کند تا نگرانی‌ها و اضطراب کمتری را تجربه کند (۱۳). همچنین نتایج دیگر تحقیق حاضر نشان داد که بین ترس از شکست در عملکرد با نمره اعتیاد دانش‌آموزان به تلفن همراه رابطه مثبت و معناداری وجود داشت. این یافته با نتایج مطالعه داوی و همکاران مبنی بر اینکه ترس از شکست با افزایش رفتارهای اجتنابی و خودناتوان‌ساز ارتباط دارد (۱۸) و احتمال گرایش به سمت رفتارهای اعتیادی را افزایش می‌دهد، همخوان است.

در تبیین این یافته می‌توان گفت، به دلیل انتظارات شکل‌گرفته در کشور ما درباره مدارس نمونه‌دولتی، دانش‌آموزان این مدارس به‌صورت ناخواسته در فضایی رقابتی قرار می‌گیرند که سبب می‌شود برای کسب موفقیت در چنین فضایی رقابتی استرس و فشار بیشتری را تجربه کنند. در این حالت، دانش‌آموزان مذکور از اینکه نتوانند استانداردهای انتظارداشته را برآورده سازند، احساس ترس می‌کنند؛ بنابراین برای اجتناب از شکست‌های احتمالی که با احساس کفایت‌نداشتن و ارزیابی منفی دیگران همراه است، از راهبردهای اجتنابی همچون استفاده اعتیادی از تلفن همراه به‌عنوان مکانیزمی برای کاهش استرس استفاده می‌کنند (۹). در تأیید این مطالب، طرفداران تئوری عواطف شناختی-انگیزشی-رابطه‌ای که ترس از شکست مبتنی بر این تئوری است، معتقد هستند باورهای ترس از شکست باعث ادراک تهدیدات توسط فرد و افزایش اضطراب در او می‌شود (۱۷).

در تبیین دیگر رابطه ترس از شکست در عملکرد با نمره اعتیاد به تلفن همراه در دانش‌آموزان دوره دوم متوسطه می‌توان به دوره سنی این دانش‌آموزان اشاره کرد. باتوجه به اینکه دانش‌آموزان بررسی‌شده در پژوهش حاضر را اکثراً نوجوانان تشکیل دادند، می‌توان گفت این

دانش‌آموزان از آنجاکه به اقتضای سنشان دوست دارند در مرکز توجه اطرافیان باشند، دارای حساسیت بیشتری به ارزیابی و قضاوت دیگران هستند. این ویژگی نوجوانان سبب می‌شود که در زمینه‌های مختلف عملکردی به دلیل ترس از دست‌دادن توجه و نظر مثبت دیگران و به‌ویژه گروه همسالان استرس و ترس فزاینده‌ای از شکست احساس کنند (۲۸).

در چنین شرایطی باتوجه به آنکه این نوجوانان تجربه کافی برای اتخاذ راهبردهای مقابله با استرس را کسب نکرده‌اند، به احتمال بیشتری از راهبرد مقابله‌ای اجتنابی و هیجانی استفاده خواهند کرد. درواقع، افراد با انجام رفتارهای اعتیادی سعی می‌کنند با اتخاذ تدابیر اجتنابی خود را در برابر استرس‌های ادراک شده عایق‌بندی کنند و با فاصله‌گیری فیزیکی و هیجانی از موقعیت استرس‌زا، درصدد رهاسازی خود از استرس ادراک شده برآیند (۲۹)؛ بنابراین واضح است که ترس از شکست در عملکرد با اثرگذاری منفی بر خودپنداره دانش‌آموزان می‌تواند آن‌ها را به استفاده از برخی استراتژی‌های خودناتوان‌ساز تحصیلی یا راهبردهای مقابله‌ای اجتنابی همچون رفتارهای اعتیادی سوق دهد (۱۸، ۱۲).

ازجمله محدودیت‌های تحقیق حاضر مختص بودن شرکت‌کنندگان به شهرستان مشگین‌شهر و دانش‌آموزان مدارس نمونه‌دولتی و همچنین استفاده صرف از پرسشنامه به‌عنوان ابزار گردآوری اطلاعات بود. باتوجه به نقش کمال‌گرایی و ترس از شکست در عملکرد در گرایش به رفتارهای اعتیادی دانش‌آموزان، پیشنهاد می‌شود مشاوران مدارس ضمن برگزاری دوره‌ها و کارگاه‌های آموزش والدین آن‌ها را درخصوص تأثیر منفی کمال‌گرایی افراطی بر رفتارهای اجتنابی و اعتیادی دانش‌آموزان متوجه کنند.

نتیجه‌گیری

باتوجه به یافته‌های تحقیق حاضر می‌توان نتیجه گرفت، ترس از شکست در عملکرد می‌تواند با افزایش میزان فشار ادراک شده دانش‌آموزان مدارس نمونه‌دولتی آن‌ها را مستعد رفتارهای اعتیادی همچون اعتیاد به تلفن همراه کند. ازطرفی، اتخاذ معیارهای کمال‌گرایانه منطقی و متناسب با توانایی دانش‌آموزان می‌تواند با کاهش استرس و تنش آن‌ها، احتمال گرایش آنان را به رفتارهای اعتیادی اجتنابی تعدیل کند.

1. Rotter

کمک به فرایند اجرا و پاسخ به اصلاحات بر عهده نویسنده دوم بود. نگارش فنی و ویراستاری ادبی مقاله را نویسنده سوم انجام داد. تجزیه و تحلیل آماری و کمک به فرایند اجرا توسط نویسنده چهارم صورت گرفت.

در دسترس بودن داده‌ها و مواد
داده‌های این پژوهش از طریق ارتباط با نویسنده مقاله از طریق رایانامه ayadinader23@gmail.com در دسترس است.

تزاحم منافع

نویسندگان اعلام می‌کنند که هیچ‌گونه تضاد منافی ندارند.

منابع مالی

اعتبار برای انجام این پژوهش از منابع شخصی تأمین شده است.

مشارکت نویسندگان

نویسنده اول ایده‌پردازی و کمک به نگارش فنی مقاله را انجام داد.

References

1. Ayadi N, Abbasi M, Pirani Z, Tagvaie D, Pirani A. The relationship between emotions' control, distress tolerance and harmful use of cell phones among students. *Information and Communication Technology in Educational Sciences*. 2016;7(1):115–32. [Persian] http://ictedu.iausari.ac.ir/article_654264_747be999d2213973565ea146078bc044.pdf
2. Askarizadeh G, Poormirzaei M, Hajmohammadi R. Identity processing styles and cell phone addiction: the mediating role of religious coping. *Journal of Research on Religion & Health*. 2017;3(1):18–29.
3. Fallah S, Alizade S, Ghanbari N, Zamani F. Predicting the smartphone addiction based on depression, fear of missing out, and identity diffusion. *Journal of Developmental Psychology*. 2019;16(61):87–95. [Persian] http://jip.azad.ac.ir/article_668721_7aa5f5406ffafdd9409a870bd03e8374.pdf
4. De-Sola Gutiérrez J, Rodríguez de Fonseca F, Rubio G. Cell-phone addiction: a review. *Front Psychiatry*. 2016;7:175–90. <https://doi.org/10.3389/fpsy.2016.00175>
5. Cha S-S, Seo B-K. Smartphone use and smartphone addiction in middle school students in Korea: Prevalence, social networking service, and game use. *Health Psychol Open*. 2018;5(1):2055102918755046. <https://doi.org/10.1177/2055102918755046>
6. Parasuraman S, Sam AT, Yee SWK, Chuon BLC, Ren LY. Smartphone usage and increased risk of mobile phone addiction: A concurrent study. *Int J Pharm Investig*. 2017;7(3):125–31. https://dx.doi.org/10.4103%2Fjphi.JPHI_56_17
7. Shoukat S. Cell phone addiction and psychological and physiological health in adolescents. *EXCLI J*. 2019;18:47–50. doi: <https://doi.org/10.17179/excli2018-2006>
8. Servatyari K, Valizadeh Ardalan P, Yazdanpanah S, Yazdanpanah H, Parkalian M. The relationship between mobile phone addiction and depression and hopelessness among high school students in Divandareh city in 2018. *Acta Scientific Medical Sciences*. 2019;3:58–64. <http://dx.doi.org/10.31080/ASMS.2019.03.0408>
9. Ayadi N, Pireinaladin S, Shokri M, Dargahi S, Zarein F. Investigating the mediating role of procrastination in the relationship between positive and negative perfectionism and mobile phone addiction in gifted students. *Iran J Psychiatry*. 2021;16(1):30–55. <https://doi.org/10.18502/ijps.v16i1.5375>
10. Lessin DS, Pardo NT. The impact of perfectionism on anxiety and depression. *Psychology-Cognition*. 2017;2(1):78–82. <http://dx.doi.org/10.35841/psychology-cognition.2.1.78-82>
11. Shahnaz A, Saffer BY, Klonsky ED. The relationship of perfectionism to suicide ideation and attempts in a large online sample. *Personality and Individual Differences*. 2018;130:117–21. <https://doi.org/10.1016/j.paid.2018.04.002>
12. Alodat AM, Ghazal MMA, Al-Hamouri FA. Perfectionism and academic self-handicapped among gifted students: an explanatory model. *International Journal of Educational Psychology*. 2020;9(2):195–222. <https://doi.org/10.17583/ijep.2020.4426>
13. Bahramnejad A, Rabani-Bavojdan M, Rabani-Bavojdan M, Kaviani N. The value of perfectionism in predicting coping strategies in drug-user women. *Addict Health*. 2015;7(3–4):157–63.
14. Masson A, Cadot M, Ansseau M. Failure effects and gender differences in perfectionism. *L'Encephale*. 2003;29(2):125–35. [French]
15. Sevari K, Farzadi F. Testing and designing a model of the causal relationship between academic competence & self-compassion with fear of academic failure through achievement goals. *Journal of Psychological Achievements*. 2020;27(1):127–50. [Persian] <https://dx.doi.org/10.22055/psy.2020.31350.2432>
16. Mohsenzadeh F, Jahanbakhshi Z, Keshavarzafshar H, Eftari S, Goudarzi R. The role of fear of failure and personality characteristics in anticipating academic procrastination. *Journal of School Psychology*. 2016;5(2):92–108. [Persian] http://jsp.uma.ac.ir/article_442_83223af2a1cf757f5189f574943e5351.pdf
17. Shabouni Z, MogharAfzali SM, Mousavi SM, Beheshtifar M. Barrasi rabete beyn salamat manavi va tars az shekast karkonan daneshgah oloum pezeshti shahr Kerman [Investigating the relationship between spiritual

- health and fear of failure of Kerman University of Medical Sciences staff]. In: 2nd International Conference on Industrial Management and Engineering. Tehran, Iran: Vira Capital Idea Managers Institute; 2015. [Persian]
18. Davey GC, Burgess I, Rashes R. Coping strategies and phobias: the relationship between fears, phobias and methods of coping with stressors. *Br J Clin Psychol.* 1995;34(3):423–34. <https://doi.org/10.1111/j.2044-8260.1995.tb01477.x>
 19. Tabachnick BG, Fidell LS. Using multivariate statistics. Harlow: Pearson; 2007, pp:481–98.
 20. Terry-Short LA, Owens RG, Slade PD, Dewey ME. Positive and negative perfectionism. *Personality and Individual Differences.* 1995;18(5):663–8. [https://doi.org/10.1016/0191-8869\(94\)00192-U](https://doi.org/10.1016/0191-8869(94)00192-U)
 21. Vatankhah M, Samani S. Mediating role of achievement motivation for perfectionism and achievement goal in professional athletics. *Psychological Methods and Models.* 2016;7(24):103–26. [Persian] http://jpmm.miau.ac.ir/article_2020_edb16492bd00c13df81da257d6126bb2.pdf
 22. Conroy DE, Willow JP, Metzler JN. Multidimensional fear of failure measurement: the Performance Failure Appraisal Inventory. *Journal of Applied Sport Psychology.* 2002;14(2):76–90. doi: [10.1080/10413200252907752](https://doi.org/10.1080/10413200252907752)
 23. Abdoli B, Ahmadi N, Azimzadeh E, Afshari J. To determine the validity and reliability of performance failure appraisal inventory. *Journal of Motor Learning and Movement.* 2013;5(2):37–48. [Persian] <https://dx.doi.org/10.22059/jmlm.2013.32146>
 24. Sevari K. Construction and validation of the mobile phone addiction questionnaire. *Quarterly of Educational Measurement.* 2014;4(15):126–42. [Persian] https://jem.atu.ac.ir/article_272_8378e73882d38b47e1cb6e0baee3a91e.pdf
 25. Hughes JP. Perfectionism: strategies for change strategies for change [Internet]. Massachusetts: Bureau of Study Counsel, Harvard University; 2014. https://successfailureproject.bsc.harvard.edu/files/success/files/perfectionism_2013_revised_2014.pdf
 26. Afshari A, Ghaffari M. Relationship between metacognition and perfectionism with duration of methadone maintenance treatment in addicts referred to addiction treatment centers. *FEYZ Journal.* 2019;23(2):177–84. [Persian] <http://feyz.kaums.ac.ir/article-1-3738-en.pdf>
 27. Schultz DP, Schultz SE. Theories of Personality. Cengage Learning; 2016.
 28. Pirasteh Motlagh A, Pirasteh Motlagh A, Pishro Nasr Abad Sofla Z. The role of anxiety due to social negative evaluation in social isolation of adolescents. *Quarterly Social Psychology Research.* 2012;1(4):1–12. [Persian] https://www.socialpsychology.ir/article_125008_91f0205de336e5457c99b8bd4c065cf5.pdf
 29. Dargahi S, Barati Moghadam B, Ahmadboukani S, Ayadi N. The relationship of perceived intimacy from the main family and work-family conflict with empathy and addiction to work in medical staff. *Iranian Journal of Medical Ethics and History of Medicine.* 2019;12(1):325–37. [Persian] <https://ijme.tums.ac.ir/article-1-6129-en.pdf>